Ч. 287 (15.088). Львів, вівторок 27. грудня 1938. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LXI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060
" Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч. У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-НИ „ДІЛА" В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Інтервю премієра Карпатської України

У ЩОДЕННИКУ „ФЕЛЬКІШЕР БЕОБАХТЕР".

„Фелькішер Беобахтер" з 15. ц. м. помістив у віденському виданні тришпальтове інтерву свого спеціяльного кореспондента Гайнца Гекля з премієром Карпатської України о. д-ром А. Волошином. Треба додати, що ред. Гекль дуже добре говорить по українськи. Він відбув з премієром Карпатської України більш ніж півгодинну розмову в українській мові.

Описуючи зовнішні обставини на початку інтерву Гекль згадує, що перед будинком уряду стоїть двох стійкових почесної військової варти, а в середині будинку виконують варту члени Організації Народньої Оборони „Карпатська Січ" в одностроях, подібних до одностроїв нац.-соціялістичного німецького летунського корпусу, у шапках крою Українських Січових Стрільців

У розмові з премієром порушив ред. Гекль цілу низку актуальних справ, м. ін. положення німецької меншини на території Карпатської України. Прем. о. д-р Волошин підкреслив, що український нарід завжди жив у найкращій згоді з нім. меншиною, тому з нею не було й нема ніяких точок тертя.

Щоб у майбутньому — сказав дальше премієр — облегчити культурні й господарські взаємини з Німеччиною, уряд Карпатської України введе, як обовязковий предмет, у всіх вищих школах німецьку мову та облегчить молоді студії в німецьких високих школах. Буде це зокрема необхідне, заки український університет перенесеться з Праги до Хусту і розбудується як слід.

Інтервю міністра Ревая.

ЛАД І СПОКІЙ У КРАЮ. — ШЛЯХИ. — ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА. — ГОСПОДАРСЬКА РОЗБУДОВА. — НАЦІОНАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ. — ВЗАЄМИНИ ЗІ СЛОВАЧЧИНОЮ ТА З ІНШИМИ СУСІДАМИ.

Як подає Пресове Бюро Карпатської України, мін. Ревай дав інтерву представникові праського часопису „Народні Освобозені", у якому на вступі осудив затії москвофільських зрадників, що намагалися віддати край під мадярське володіння. На щастя їм не пощастило і карпатоукраїнська держава устабілізувалася. По всій Карпатській Україні панує лад і спокій.

Залізнича сполука з Румунією відновлена, небавом відновлять сполуку на півдні. Влада Карпатської України — говорив мін. Ревай — стоїть тепер перед найважнішими господарськими завданнями. Перш за все треба поширити цілу мережу шляхів. На весну 1939. року починається будова шляху Хуст—Свалява—Перечин, дещо пізніше Перечин—Березне.

Уряд Карпатської України підготовляє основну земельну й лісову реформу та змагатиме до оживлення домашнього промислу й торговлі, щоб зліквідувати безробіття. Уряд сприятиме приватній підприємчивости у промислі та торговлі та подбає про фахову освіту, поширюючи мережу фахових шкіл. Вся карпатоукраїнська інтелігенція буде вихована в національному дусі. Влада забезпечить у краю порядок і спокій.

Дальшим завданням уряду буде дефінітивно устійнити осідок влади та його розбудування і перевести повну націоналізацію культурногосподарського життя.

Всі територіяльні питання між Карпатською Україною та Словаччиною можна буде вирішити на етнічних основах.

В заграничній політиці, Карпатська Україна бажає собі приязної співпраці зо всіма сусідами — закінчив мін. Ревай своє інтерву.

Представники праських міністерств у Карп. Україні.

В Карпатській Україні перебували кілька днів представники праських міністерств, а саме леґаційний радник міністерства закордонних справ Томеш, радник із міністерства внутрішніх справ Новак та з міністерства прилюдних робіт радник Жішка. Делеґати Праги переговорювали у справах: комунікаційних, соціяльних та господарських. Головним завданням поїздки праських урядовців було провірити розміри та можливости співпраці чеських земель із Карпатською Україною.

„БРАТАМ ЧЕХАМ."

Карпатоукраїнська преса помістила отвертий лист адресований „До братів чехів". У тому листі сказано між іншим таке: „Коли Карпатська Україна вела акцію проти чехізації, то ніколи не забувала, що за ті вискоки не може відповідати цілий чеський нарід. Віримо в безпосереднє порозуміння. Хай живе република чехів, словаків та українців!"

У НАЙБЛИЖЧОМУ ЧАСІ ВСІ ОСЕРЕДНІ УРЯДИ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ ПЕРЕНЕСУТЬСЯ ДО ХУСТУ.

Як подає „Фелькішер Беобахтер", до двох тижнів усі центральні уряди Карпатської України перенесуться до Хусту, до спеціяльно збудованих бльоків. Дальше „Фелькішер Беобахтер" описує розбудову комунікації на південних окраїнах Карпатської України та згадує, що цей край приготовлюється до збільшеного руху чужинців.

Орґанізація німецького шкільництва у Словаччині.

Державний секретар німецьких справ інж. Кармазін відвідав словацького міністра освіти Чернака та предложив йому домагання щодо німецького шкільництва, які Чернак приняв майже вповні.

На основі цієї інтервенції, при словацькім міністерстві освіти повстане окрема німецька секція під кермою німця, повстануть три німецькі шкільні інспекторати. З німецьких паралельних кляс повстануть окремі школи, у трьох найбільших німецьких осередках зорганізують горожанські школи.

Алькоголь і тютюн спиняють умовий розвиток

„Леґенда про аґентури".

Львів, 26. грудня 1938.

Коли українці кажуть, що їх політика від нікого незалежна, поляки знизують на це плечима та погірдливо всміхаються: вони мають готову відповідь у запевнюванні, що українці „вислуговуються" німцям, що українська політика — це домена німців та що мало не все українство — це німецький аґентурний відтинок. Ніколи ще поляки так сильно, як тепер, не вязали самого поняття українства з поняттям ґерманізму, — ніколи ще не робили таких глибоких помилок у підході до української національної політики, у розумінні її суті.

Без гляду на те, яку приймемо дефініцію слова „політика", одно мабуть не підлягає сумніву: практичним наслідком політики має бути поправа своєї долі, долі свого народу (держави) і тому ніхто у світі ніколи, від початку історичних часів, не робив політики для когось, тільки для себе. Яка-ж інша причина вічної пливкости та змінливости союзів і пактів, таких німби химерних, що нема в історії світа двох народів (держав), які завсіди були б союзниками та ніколи з приятелів не ставали противниками?! Ніщо інше, тільки критерій власного інтересу каже народам намічувати шляхи своєї політики, не оглядаючись на ніякі сентименти супроти нікого. Ніщо інше, тільки така суть політики казала Макіявелієві сформулувати свою засаду „ціль освячує засоби", в якій тільки у драстичний спосіб звсований мірник доброї чи злої політики — її практична доцільність. Тих засад ніхто досі не опрокинув і як довго людськість не дійде до переконання, що осягнула максімум осяжного та нічого доскональшого вже ніхто здобути не всилі — так довго пануватимуть ті засади і так довго політика не матиме іншого значіння, інших вартостей.

Кажуть, що нема більшої помилки у політиці, як недоцінювати свого противника: з такого фальшивого погляду про вартість противника і його розум родяться найприкріші несподіванки. Здається теж, що не можна висловлювати більш зневажливого й погірдливого свого становища до противника, як відмовляти йому не то розуму, а просто інстинкту самозбереження. Не можемо пояснити собі такого польського підходу до українців та їх національної політики інакше, як тільки нехіттю поважно ту політику проаналізувати та врешті таки раз зазнайомитися з історією української політичної думки і її напрямами. Очевидно, дискусія кінчається з моментом, коли хтось заперечує нам, українцям, взагалі право вести таку політику, яка має на увазі український національний інтерес: тоді річ не йде вже про політичну тактику, тільки саме про право до незалежної політики — незалежної від якогонебудь чужонаціонального чинника.

До політичних аксіом належить, що коли лінії двох партнерів розходяться і цей факт може їм обом принести поважні шкоди, чи навіть тільки одному з них, тоді політична льогіка каже шукати способів знову їх наблизити. Розуміємо поведінку тих польських кол, які стоять — так мовити — на засадничому становищі, що українці це вороги, яких треба нищити, бо (за висловом Ст. Грабського) „кожна Україна буде кольонією німців". Для них вигідно клеймити українців, як „німецьких аґентів", бо кожна така клевета, жадібно підхоплювана польською вулицею, є тільки тактичним маневром — далі проти них цькувати і далі польсько-українські відносини загострювати. Таке становище спирається на вірі в те, що можна українців знищити, коли це як нарід (етнос), то

болай як політичний потенціял, як політичну проблему. Тому, що всі засоби ведуть до цілн, то й той наклепницький засіб був би правильний, колиб правильний був засновок, себто та ендецька максималістична теза, що її проповідував уже Лешек Борковський: „нема Русі, ест тилько Польска і Росія“. Переконувати звеличників тієї тези, що вона фальшива і тому фальшиві всі її висновки та всі засоби, які всеодно до бажаної цілн не доведуть, — неможливо, бо в даному випадку маємо до діла з фанатиками, до яких розумові аргументи ані навіть найбільш переконливі життєві факти не мають доступу. Зате ми страшенне дивуємося всім тим полякам, які розходяться з ендецією у свому засадничому підході до українства те, які проте радо повторюють нісенітницю про „аґентурний“ характер української політики. Можемо це тільки пояснити квієтизмом думки, якій не хочеться відриватись від тих трафаретів, що їх підповідає суфлер — хочби навіть не зовсім симпатичний.

Леґенда про „німецьку інтригу“ існує не від нинішнього дня. Вона то тихішала, то ставала голоснішою, залежно від коньюнктуральних потреб всіх заінтересованих у протиукраїнській пропаґанді. З приводу тієї леґенди було теж уже безліч статтей, м. і. на сторінках „Діла“, таких, які точно зясовували, з усіми точками над „і“, що таке незалежна українська політика і в чім вона проявляється саме на українсько-німецькому відтинку, себто, яке наше політичне становище до німців, як народу, і III. Німеччини, як держави, що висунула деякі свої німецькі гасла і здійснює свої державницькі інтереси. На превеликий жаль, саме нині, коли так треба би дещо з отих правд повторити та дещо відповідно до змінених обставин змодифікувати — надзвичайна перечуленість цензури на пункті формулювання українцями їхніх політичних тез не дозволяє нам писати так ясно, як треба би.

Тут входимо вже в проблему, чи і наскільки поняття державної рації, на яку покликується декрет про „охорону деяких інтересів держави“, колідує з поняттям власного національного інтересу частини громадян держави, які мають і хотять зберегти власну національну особовість, — чи може та державна рація дозволяє також і на окрему рацію національну, роблючи тільки провідні державні кола відповідальними за те, щоб обидві рації зводити у життєвій практиці до якогось наближення чи вирівняння. Бо існують історичні проблеми, яких чейже не зліквідує формула заборони чи неґативізму: такою проблемою є проблема української самостійної національної політики, яка не стане іншою тоді, коли хтось буде її дискредитувати чи відмовляти їй права екзистенції. Леґенда „аґентурности“ тільки утруднює розвязку тієї проблеми. І тому радимо ту леґенду відкинути, не тому, що цього бажають собі українці, але тому, що вона ніякої користи не принесе і полякам. Ік.

Найважніші справи міжнародньої політики.

Тим з наших громадян, які у своїх думках хотілиб трохи підогнати історію українського народу і яким, так би мовити у програмовій черзі історичних дій, уже в найближчій будучині увижаються якісь великі історичні здвиги на Сході Европи, треба сказати, що на основі усього пресово-інформаційного матеріялу й у висліді аналізи нинішньої політичної дійсности є фактом, що на порядок дня висунулась і своєю моментальною важливістю відсунула в тінь усі інші справи міжнародньої політики: справа кольоніяльних домагань Німеччини та Італії. І доки ця кольоніяльна справа не буде так чи інакше, але на всякий випадок основно розвязана, доти будуть в тіні та гратимуть тільки другорядну, часом допоміжну ролю всі інші питання европейської політики, включно з тими проблемами, що торкаються Сходу Европи взагалі, а українського народу зокрема. Може тільки на короткий, а може й на довший час міжнародне положення склалось так, що не Схід Европи, тільки басейн Середземного Моря і не частини Европи взагалі, а приморські области Африки стануть тепер осередками уваги й зацікавлення не тільки европейської, але і світової дипломатії.

Всупереч голосам деякої частини преси, фактичний стан згаданої кольоніяльної проблеми такий, що Італія щойно роздумує над сконкретизуванням своїх вимог. Почує їх іменем тих, що моглиб ці вимоги заспокоїти, мабуть уперше англійський премієр Чемберлен, що з початком 1939. року приїде, між іншим у ролі кольоніяльного медіятора, до столиці фашистівської Італії. Але поставила свої кольоніяльні домагання до Англії та Франції в повному порозумінні з Італією, ясно, отверто й гостро Німеччина: дайте назад усі довоєнні кольонії в Африці! Дата виїзду Чемберлена з Риму буде звязана або з започаткуванням порозуміння, що стане солідною основою до союзу чотирьох головних европейських держав, або з повним розривом між державами мінхенського порозуміння з причини неможливости найти базу згоди в кольоніяльній справі. Що означав би такий розрив в обставинах сучасної европейської дійсности — не важко додуматись. Тому переважає погляд, що навіть у такій важкій, здається безнадійній для компромісового залагодження справі, як у справі німецьких кольоніяльних ревіндикаційних претенсій дійде до згоди між віссю Рим-Берлін та англійсько-французькою антантою.

Бо фактичний стан німецько-італійської кольоніяльної проблеми такий, що на відтинку італійських домагань (не зважаючи на галас, що підноситься раз у Римі, раз у Парижі) не так тяжко дійти до злагоди. Італія, яка дуже прагне мира, щоби сяк-так загосподарити Абісинію, буде вдоволена, якщо дадуть їй право можливість співвирішного голосу в управі Суеського каналу та в оплачуванні залізничої получки між портом Джібутті та Абісинією. На

АНТОНІНА СТРУТИНСЬКА. 3)

Безумний дзвонар.

(Докінчення).

По вулицях, подвірях і воротях загуло. Усі одвірки та вікна немов би хто обтикав барвистими квітками. На цвинтар і базар виляг увесь люд хрещений. Хто жив і в Бога вірував, спішив подивитись на невидане диво. Усіх вела цікавість.

Посіпаки видрапались на дзвіницю.

Нараз болісно зойкнула мідь. Це ненароком заторкнений дзвін на прощання обізвався до своїх вірних: Бам! Бамм! Бамм!... Понеслось повагом востаннє на схід і захід на південь і північ далеко-широко геть до зелених Карпат. Старі бабусі побожно хрестилися. Сколихнулось надтисянське повітря металевим риданням неначе в передчутті смерти, немов дзвін душу мав. Потім покотилась розпучлива луна й раптом завмерла, мов від розриву дорогого всім могутнього серця. Якась жінка в гурті заголосила, у нас на очі набігли сльози...

Та згодом долетів зпід церковної покрівлі пронизливий скреґіт пил, грюкіт сокир, лиховісний бряжк заліза, наче з пекольної кузні мітичного вулькану. І куски варварськи розбиваного священного металю почали падати з нечуваним лоскотом на цвинтарний поміст.

Юрбу захопив дикий шал шкодоробів. Кожний новий відламок криці зустрічали радісні оклики. Громадка найцікавіших, що збилась біля самої церковної вежі, бовваніла. Робилось аж моторошно від такого збірного озвірілння.

Решта — переважно старі „бачі“ та „нені“, стояла оподалік церковного майдану ні в цих, ні в тих, годинами ведучи байдужіські сусідські балачки, нарікання на „войну“, жарти, майже щаслива, що трапилась нагода відірватись від казана, чи варстату.

Раптом скажений рев пронизав повітря: це той навіжений Дешко гнався на порятунок розбитим дзвонам.

— А Бог би вас побив!! — заскреготів десь над головами, як біснуватий; пінився і кляв немилосерно на два лади: по українськи й угорськи, аж було жаско від тієї поплутаної, аспидської мови, що ринула, як град каміння, немов потік з обірваної хмари.

— Батяр кутя...! Людям дзвони будуть забирати?... — харчав спотвореним голосом, сопів, вимахував величезним дрюком, вигрожував усім зайдам, австріякам, найяснішому „Каройові кіраеві“...[11]).

Босий, простоволосий, розхрістаний, з ломакою в чорних волохатих ручищах, він подобав на втілення сліпої сили, що ось несподівано заступилась за свої відвічні права й не має їй стриму.

Люди метнулися врозтіч, а він гряну́в, як ураган. Ні! Йшов на їх, як перст Божий, щоб карати невірних дочок і синів за збещещені святощі. Здавалося: от-от уперіщить когось по тупому черепі й вражою кровю окропить ганьбу рідної оселі...

Юрба мов застигла в якомусь ожиданні. Втих на мить грішний стукіт сокир на дзвіниці. Наче зрушилося десь на дні приспане громадське сумління. Севлюш принишк, переводив у нестямі дух. Ось-ось тиха ріка прорве береги, змете посіпак геть із лиця землі та відвоює добро божої святині.

А Дешко кляв і кляв...

Та що це?!

Шаріко у шаленім розгоні біг просто до цвинтарних воріт.

Головна церковна брама виходила саме на простору, квадратну площу базару, де грунт був не дуже рівний; від невпинного круговороту возів, коней, людей там сторчало потрохи каміння, дотого рів тягнувся здовж тар[illegible]

Один ледви помітний для ока [illegible] Дешко схитнувся всім своїм дебелим тілом [illegible] камені в рів. Тільки й видно було, як залопотали безпорадно в повітрі білі крила його [illegible] каків.

Нелюдський гам за хвилину присохув у [illegible] ві безглуздого рокоту: ха, ха, ха, ха, ха, [illegible]

Люди, якби щойно тепер пізнали „Шаріка“. Звідусіль тільки й чути було: „Дешко! Дешко! Больонд Дешко!![12])

Хлопці жбурляли на нього грудками [illegible] ни, метали дрібненькі камінці, підставляли ноги, смикали за сорочку.

А він боронився від них, як боронився ведмідь — король лісової ґаври, коли [illegible] деться в підступні, мисливські тенета.

— Еліен Дешко!.. Еліен Ерцгерцоґ Янош Дешко!!! — захлипалася п'яна від реготу юрба. Ніби сповнилась чадом токайського вина. Гуляв Севлюш, пустився якогось божевільного чардаша.

Вкінці мусіла вмішатись у те діла й Шаріко під багнетами в почоті поліцаїв покрокував у холодну. А хоч образив високий „апостольський маєстат“, випустили його, як [illegible] ного з роду, хутко на волю.

Дзвони тимчасом забрали і слід [illegible] парохіяльній канцелярії фиштереша[13]) [illegible] мена, залишився урядовий папірець та [illegible] надія.

Життя поплило своїм руслом. А [illegible] заніміла.

Тільки за кілька днів можна було побачити Яноша Дешка, як ішов спіщною ходою [illegible] при церкву й тихесенько виграває на дитячій гармоніці. А як люди його питали: „Що робиш, Дешко?“ — він казав, що купив гармонійку, аби замість дзвонів людей кликали на службу Богові.

---

[11]) Для Закарпаття так як для Угорщини австрійський монарх був королем, не цісарем; звідсіль „Карой кірай“ — король Карло.

[12]) Дешко!... Божевільний Дешко!

[13]) Фиштереш — архідиякон.

німецькому кольоніяльному відтинку справа багато тяжча. Німецькі кольоніяльні претенсії глибоко врізуються в цілу імперіяльну політику Великої Британії та до-решти підкопують основи повоєнної системи, на якій побудована англійсько-француська антанта. З ущаги на це можна читати у пресі, з окрема тій, що засадниче ворожо наставлена до Німеччини, що Німеччині ніколи не доведеться добровільно дістати назад свої кольонії. Англія проти, Франція проти, Південна Африка проти, всі проти, ніхто за. В дійсности майже всі й майже все були проти того, чого домагалася третя Німеччина, а проте якось усе воно так було, що не зважаючи на спротив усіх Німеччина досягала завсіди чого хотіла. Здається нам, що й тепер буде подібний кінець. А це тому, що Англія волітиме — як це нам здається — радше віддати назад кілька німецьких кольоній, як заплутуватись у непевну війну з озброєними від стіп до голови тотальними державами. Англія, аж пересичена власними кольоніяльними проблемами, на всякій війні й у всякій війні може тільки стратити й не можна забувати також, що анґлійські державники ясно здають собі справу з історичного факту, що з кожною дальшою війною, в яку нераз обставини самі вплутують британську імперію, чимраз сильніше хитається англійське панування в Індії, цій перлині серед англійських доміній...

Тому треба надіятись, що матимуть рацію оптимісти, які думають, що період дипльоматичної боротьби за кольонії, в який тепер входимо, не довго буде тревати й найде свою мирну, для обох сторін задовільну розвязку, не зважаючи на зловісне крякання усякого політичного й журналістичного гайворониня. Успішне полагодження кольоніяльної проблеми отворилоб нову сторінку історії, ту саме сторінку, яку злоганяють думками всі европейці, що бажалиб побачити також на Сході Европи справедливі політичні відносини для всіх народів без винятку.

І. П.

Різдвяна промова президента Гахи.

ПРИВІТ ДЛЯ КАРПАТСЬКИХ УКРАЇНЦІВ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.

У латинський Святий Вечір през. Гаха ви**голосив перед мікрофоном промову, що її передали всі чеські та словацькі радіовисильні.**

На початку промови він підкреслив, що хоч республика потерпіла важкі втрати, все таки всі три її народи залишились у союзі та дальше співпрацюють, що вони спокійно та гідно перетривали неспокійні дні. Ці три народи втримаються, бо вони глибоко впустили коріння у батьківську землю.

Словаки потерпіли великі територіяльні втрати, але здійснили свій національний ідеал. Факт, що словаки добре почуваються у спільній державі, це чималий успіх також і для цієї останньої. Цьогорічне Різдво — це початок нової приязни між обома братніми народами. Тому през. Гаха так охоче принив запросини словацького уряду, щоб провести останні дні цього року у Ружомберку і Татранській Ліпниці.

Опісля през. Гаха сказав по українськи: „Наші брати, карпатські українці також потерпіли великі втрати, що зблизили їх до нас та обєднали спільною долею. Бажаю, щоб карпатські українці доказали, що вони вихіснують автономні права своєї країни на свій хосен і на хосен нашої спільної республики."

Накінець през. Гаха згадав про сумну долю утікачів з утрачених земель та кинув заклик, щоб усе громадянство помогло їм.

Реорґанізація федеративної армії.

Генерал Сировий прийняв минулого тижня представників чеської та словацької преси та заявив їм, що тепер буде переведена реорґанізація федеративної армії чехів, словаків та українців.

Армію переорґанізують відповідно до потреб нової федеративної републики.

Як відомо, нова конституція передбачує створення територіяльних частин із обласним командуванням, значить федративна армія матиме частини: українські, словацькі та чеські із льокальними командантами, одначе начальна команда буде спільна для цілої федеративної армії.

НОВИЙ ЧЕХО-СЛОВАЦЬКИЙ ПОСОЛ У РИМІ.

Новоіменований чесько-словацький посол при італійськім уряді д-р Властиміль Чермак учора приїхав до Риму. Як відомо, теперішній міністр закордонних справ Чехо-Словаччини д-р Хвальковський довгі роки був послом при італійському уряді

До румунської партії національної єдности приймають жидів.

Як подає „Фелькішер Беобахтер", чимало жидів вступило до новоутвореної румунської партії нац. єдности і їх туди приняли. До згаданої партії зголосились деякі організації, як союз дрібних урядовців та ремісників і ін.

Виконавчий комітет розвязаної націоналцараністичної партії рішив на тайному засіданні виключити з партії членів, які підписали заклик до основання партії нац. єдности.

МІН. РІБЕНТРОП ПОЇДЕ ДО ВАРШАВИ.

Чеська преса подає з Берліна вістку, що Німеччина хотілаб ясно довідатися про напрямні польської політики і тому, ЯК КАЖУТЬ, НІМЕЦЬКИЙ МІНІСТР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ РІБЕНТРОП ВІДВІДАЄ ОФІЦІЙНО ВАРШАВУ ЩЕ НА ПОЧАТКУ СІЧНЯ 1939 р.

—o—

НОВЕ ПРАВНЕ ПОЛОЖЕННЯ ЧЕСЬКИХ ПАРТІЙ.

Чеський уряд приняв нові постанови про правне положення політичних партій. Основувати нову партію можна лише за згодою уряду, партії не зможуть приймати малолітніх і чужинців та будуть правними особами.

—o—

Доріо домагається, щоб розвязати

ФРАНЦУСЬКУ КОМУНІСТИЧНУ ПАРТІЮ.

Промовляючи на зборах французької народньої партії в Парижі, заявив Доріо, що радикали після втрати підтримки марксистів можуть рахувати на підтримку правих партій лиш під умовиною, що уряд:

1. розвяже комуністичну партію,
2. переведе реформу виборчої ординації,
3. змінить правне положення чужинців.

Опісля Доріо перейшов до питань з обсягу закордонної політики та ствердив, що тут необхідно дійти до порозуміння у трьох справах:

1. заключити з Італією договір про транзит італійських товарів крізь Джібутті,
2. дійти до порозуміння у справі Суецького каналу,
3. признати уряд з Бурґосу, бо цього вимагає інтерес Франції.

НОВА ФРАНЦУСЬКА МОРСЬКА БАЗА НА НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ.

Француський уряд рішив розбудувати залив Камран в Індокитаю (на південь від Ганой) на базу воєнної фльоти

—o—

ІТАЛІЙСЬКИЙ СЕНАТ УХВАЛИВ РАСОВИЙ ЗАКОН.

Італійський сенат приняв расовий закон, що його вже ухвалив парлямент. Опісля сенат затвердив закон про основання палати фашистівських союзів та корпорацій.

—o—

ПРОТИБРИТІЙСЬКИЙ КУРС ЯПОНСЬКОЇ ПРЕСИ.

Британські й американські кредити для Китаю викликали гостру нагінку японської преси проти Англії.

„Кокумін-Шімбун" погрожує, що Англія мусітиме покинути свої володіння на захід від Арабського моря, крім того мусітиме дати незалежність Індії, де британський гнет й експльоатація загрожують мирові в Азії".

Дальше „Кокумін-Шімбун" домагається, щоб Англія покинула свої далекосхідні морські бази Гонкон та Сінгапур і закликає усунути британський імперіялізм не лише з Дал. Сходу, але також з цілої Азії."

„Ніші-Ніші-Шімбун" стверджує, що Америка й Англія намагаються примусити Японію до уступок. Гроші позичені китайському урядові пропадуть, бо їх не визнає новий японофільський уряд Китаю, що його небавом визнають ріжні держави.

„ҐЕНЕРАЛЬНА ДИРЕКЦІЯ ДАЛЕКИХ ДОРІҐ".

Під такою назвою повстала при празькому уряді установа, під проводом ген. Носека, що перейняла від міністерства публичних робіт всі компетенції, звязані з будовою далеких доріг для моторової комунікації. Найважніша з цих доріг, „східно-західна", матиме автономний буджет.

Академія Наук УССР.

Одна з національних рис українського народу — прагнення освіти. Велике пошанування, побожний, можна сказати підхід до науки. І це за всіх часів, за всяких умов. Отже недаремне, коли забуяло по революції українське національне життя в Києві, одна з перших думок там була утворити найвищу національну українську наукову установу — власну Академію Наук. Може скоріше навіть думка переговорити розвинути в Академію Наук Наукове Товариство, яке вже за дореволюційних часів було прототипом Академії Наук. Та чимало перешкод, політичних, і економічних, навіть суто воєнних ставало цьому на дорозі. І щойно восени року 1918, по довгій попередній підготовчій роботі, запроваджено закон про утворення Української Академії Наук, про здійснення мрій неодного покоління. А 14. листопада Академію цю відкрито.

ЗА УКРАЇНСЬКОЇ ВЛАДИ І ПЕРШОЇ ОКУПАЦІЇ.

За затвердженим тоді статутом Академії вона була найвищою науковою державною установою на Україні, під безпосереднім доглядом верховної влади. Завданням Академії було поширювати, поглиблювати наукові дисципліни, разом із тим збагачуючи їх новими відкриттями на користь людства, сприяти обєднуванню та організуванню наукової праці в Україні, допомагаючи утворити дослідчі інститути для всіх ділянок людського знання. Крім того Академія Наук, як найвища українська наукова національна установа, мала на меті всебічно досліджувати українську культуру, українську мову, вивчаючи сучасне й минуле України, її землі, її нарід.

Складалася Академія Наук, за її тодішним статутом, з 3 відділів: історично-фільольогічного, фізично-математичного і соціяльних наук. Звання академіка, як почесного за проведену вже наукову видатну діяльність, зрозуміло, позбавити нікого вже не було можна, отже було довічним.

На чолі Академії Наук стояла президія з головою — президентом Академії, заст. президента та неодмінним секретарем, а найкомпетентнішою науковою інституцією було спільне зібрання всіх академіків, яке обирало президію та нових академіків.

За час своєї першої окупації большевики майже не звертали уваги на Академію Наук, і внутрішне життя її йшло своїм шляхом. А по денікінцях, які рішуче не визнавали Академії, позбавили її всіляких засобів та викинули з помешкання, большевицька влада на перших своїх кроках поставилася до неї цілком толерантно, визнавши її за державну інституцію, делегуючи своїх представників на її урочисті засідання.

АКАДЕМІЯ ПІДПОРЯДКОВАНА КОМІСАРІЯТОВІ.

Правда, згодом большевики, бажаючи позбавити Академію її національного характеру, замінили назву „Українська Академія Наук" на іншу „Всеукраїнська Академія Наук", скорочено ВУАН. Правда вони асигновували за перших років такі жалюгідні кредити на її існування, що й академіки й численні наукові співробітники дослівно голодували. Доводилося наприклад, небіжчикові академікові Миколі Біляшевському продавати пиріжки на Сінному базарі. Та без огляду на такі жахливі умови аж роїлося від наукових співробітників по неопалюваних помешканнях Академії і хоч майже замерзало чорнило по каламарях, кольосальну роботу виконано за той час.

Академію Наук підпорядковано особливій інституції при народньому комісаріяті освіти — „Головнауці". За перших років це не відбивалося на внутрішньому життї Академії, на її науковій роботі.

У 1926 р. Російську Академію Наук, яка досі стояла на одному рівні з ВУАН, переіменовано на Всесоюзну, в такий спосіб її компетенція поширилася і на УССР, а ВУАН опинилася в підрядному до неї становищі.

НАГІНКА І АРЕШТИ.

У 1927 р. почато в большевицькій пресі отверту кампанію проти С. Єфремова, тодішнього заст. президента Академії, і Головнаука вперше не затвердила нове його обрання, а А. Кримського на неодмінного секретаря Академії. У січні 1928 р. Головнаука доручила перевести ревізію Академії.

Ревізійна комісія з ревізорами з Харкова та за діяльною участю завідувача Київської „окрнаросвіти" Левицького висловилася, що в Академії цілком неправильно поставлено тематику роботи, що не завсіди по марксистськи трактують там історичні події, що Академію засмітив дуже „глитайсько-попівський елемент", що за час усього існування Академії в ній видано тільки два числа стінної ґазети, тощо.

Це дало привід до відкритого походу проти Академії в большевицькій пресі. Президент Академії Заболотний, академік Тутківський та її неодмінний секретар Корчак-Чепурківський які користувалися в большевицьких колах певним науковим авторитетом, уживали всяких заходів, ішли на всілякі компроміси, аби якнебудь урятувати становище Академії.

Та восени 1929 р. заарештовано академиків Єфремова, Слабченка і чимало наукових співробітників Академії з приводу викриття Спілки Визволення України. Дотого помер президент Академії Заболотний, з яким окупантська влада таки лічилася. У грудні того року спільне засідання академіків, зрозуміло не з доброї волі, обрало нових академіків, що не так то багато мали спільного з українською наукою, обрало Скрипника, Затонського і Шліхтера. Раділа з цього приводу окупантська влада, гадаючи, що таким прищепленням комуністів до Академії пощастить знищити там національного духа.

ПОЛІТИЧНА ЧИСТКА.

Справді на першій сесії Академії в новому складі утворено статутарну комісію, щоб переглянути статут Академії, осуджено притягнутих до слідства, ще не засуджених товаришів.

„Робітничі бригади", „легка кіннота", „добровольці" перевірили наукову роботу Академії. Окрема комісія за участю представників робітниче селянської інспекції, профспілок та київських фабрик провадила „чистку" персонального складу Академії, причому зняла з роботи 25 осіб. Найближча чергова сесія Академії ухвалила новий статут, за яким Академія складається тільки з 2 відділів: природно-технічних і соціяльно-економічних наук. Академія Наук має за завдання спрямувати свою роботу соціяльного будівництва на полі української пролетарської культури. На чолі Академії стоїть Рада, яка складається з академіків, молодших наукових робітників, представників наркомосвіти, професійних організацій і партійного осередку Академії. Академіків можна позбавити звання і прав, коли вони не виконують покладених на них обовязків і коли їх діяльність свідомо спрямована на шкоду совітському союзові, або коли вона ідеольоґічно ворожа принципам соціялістичного будівництва. І зараз після цього позбавлено прав і звання академіків Єфремова, Слабченка, Яворського.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ДУХ.

На президента Академії обрано академіка Богомольця, а найближча рада Академії осуджує діяльність академіка Михайла Грушевського та його школи, що вважала національний рух, національну ідею за стрижневе питання українського історичного процесу, а раду учнів Грушевського змушено прилюдно каятися в своїх „націоналістичних" помилках.

І нікому до голови не приходило тоді, що за декілька років доведеться позбавити звання і прав Академіків: Скрипника (навіть по смерти), Затонського, Шліхтера з приводу „націоналістичної" діяльности. Не вони перемогли український національний дух, а він переміг їх, заразив, заполонив їх.

ТЕПЕРІШНІЙ РОЗПОДІЛ.

Траплялися в житті Академії нові зміни, нові реформи і на початок грудня року 1938 Академія прийшла, маючи назву Академія Наук УССР з трьома вже відділами: природничих і математичних наук, гуманітарних наук і технічних наук. На сьогодні Академія має такі науково-дослідні інститути — свою основну структурну одиницю: 1. математики, 2. фізики, 3. хемії, 4. фізичної хемії, 5. хемічної технольоґії, 6. біохемії, 7. ботаніки, 8. зоольоґії й біольоґії, 9. гідробіольоґічну стацію, 10. мікробіольоґії, 11. геольоґії, 12. геофізичну і гравіметричну обсерваторії, 13. клінічної фізіольоґії, 14. економіки, 15. історії України, 16. української літератури (Інститут імени Шевченка), 17. археольоґії, 18. мовознавства, 19. фольклору, 20. гідрольоґічний, 21. будівельної механіки, 22. гірничої механіки, 23. електрозварювання.

Бібліотека Академії має близько 5 міліонів томів і є одною з найбільших в СССР.

ДОСЯГНЕННЯ ВЧЕНИХ.

Академік Богомолец так пише про сучасні досягнення Академії: у ділянці математичних наук світовою популярністю користуються праці академіка Крилова, академіка Граве. У ділянці природничих наук велике значіння мають праці інституту зоольоґії і біольоґії, якими керує академік Шмальґавзен. Інститут ботаніки за останніх років втратив видатних учених в особах померлих академіків Фоміна, Вотчала, Любименка, Липського, але і тепер є в його складі академік Лисенко, академік Сапеґін, академік Холодний. В інституті хемії провідне становище займають праці академіків Плотникова та Яворського. В інституті хемічної технольоґії низка праць академіка Шапошнікова користується загальним визнанням. Інститут біохемії працює під проводом академіка Палладіна. Велику творчу роботу, що вводить до практики процеси електрозварювання, провадить академік Патон. Величезне значіння мають роботи академіка Динника в ділянці механіки, тісно звязаної з важкою промисловістю. По гуманітарних інститутах пророблено велику роботу щодо створення курсу історії України, побудованого на основі історичного матеріялізму. В інституті літератури, поруч з дуже цінними працями щодо вивчення історії української літератури, закінчують роботу „очищення текстів вел. українського поета Шевченка від перекручень, що їх вніс ряд поколінь бурж. українських націоналістів". „Є всі підстави думати", що до 125-річного ювилею Академія дасть повну збірку його творів „звільнену від фальсифікації". Недавно повсталий інститут фольклору працює над вивченням народньої творчости і вже зібрав чимало дуже цінних матеріялів. Інститут мовознавства закінчує роботу над складенням російсько-українського словника. „В цій галузі немало було спроб перекручення української мови, в напрямі її польонізації, штучного віддалення від братньої російської мови". Поруч із цим інститут проводить роботу для вивчення історії української мови, створення її граматики, розроблення правопису.

НОВІ ЧЛЕНИ ТА СПІВРОБІТНИКИ.

Ухвалою Ради народніх комісарів УССР і 22. жовтня року 1938 Академії Наук надано право, у звязку з поставанням нових вимог перед наукою, у галузі теорії і практики, обрати 20 нових дійсних членів і 42 членів-кореспондентів Академії; до відділу природничих і математичних наук — 11 дійсних і 22 членів-кореспондентів, до відділу технічних наук — 6 дійсних і 10 членів-кореспондентів і до відділу гуманітарних наук — 3 дійсних і 10 членів-кореспондентів.

До 21. грудня наукові установи, школи, громадські організації висовували кандидатів до Академії, а потім Академія додержуючися правил свого статуту обере серед кандидатів нових членів.

15—16. грудня відбулися загальні збори Академії Наук з порядком денним: про зміну статуту і про тематичні плани на рік 1939.

НОВИЙ СТАТУТ.

За новим статутом передбачають уже 3 відділи, а саме відділ природничих і математичних

Що писало „Діло" 50 років тему.

Львів, 28. грудня 1888.

НІМЕЦЬКА МОВА ЗАМІСТЬ ДАНСЬКОЇ.

Міністерство освіти наказало, що в північнім Шлесвіку мають від 1. квітня 1889 завести по всіх народніх школах німецьку мову викладову замість данської.

ЧЕСЬКА МОВА ЗАМІСТЬ НІМЕЦЬКОЇ.

З Берна на Моравії повідомляють, що тамошній намісник Лебль учиться вже чеської мови. Віцепрезидент тамошнього намісництва німець Вінклер має уступити, а на його місце має прийти чех Янушка.

З МЕТЕОРОЛЬОҐІЇ.

Справоздання метеорольоґічних стацій і порівнання даних показують, що в Австро-Угорщині пересічна найвища температура є в Мостарі, де влітї буває 41 ст. Цельзія, а найнижча в Семигороді в місті Бистриці, де взимі є —28 ст. Ц. У нас в Галичині пересічно найтепліше в Торнові (33 ст.) і найзимніше в Рашеві (—26 ст.). Зима найлагідніша в Ярославі, де пересічно буває —1 ст. Цельзія.

наук поділяться на два: відділ біольоґічних наук і відділ фізично-хемічних і математичних наук. До президії Академії входитимуть відтепер президент. 3 заст. президента, 4 академіки — голови відділів і 3 академіки — члени президії. Посаду неодмінного секретаря касують. Затвердження тематичних плянів, як не цілком задовільних відкладено на кінець січня з тим, щоб їх відповідно переробити.

Совітська влада поставила собі завдання: створити в УССР важливий осередок науки, головне практичної, такої там потрібної, винищивши в ньому все, що пахне українським духом. Минуле, сучасне і зовсім певно майбутнє Академії яскраво говорять про неможливість цього. Наукові досліди в гуманістичній царині — література, історія, соціольоґія, мусять брати на увагу національні потреби, бо інакше не буде користи з цієї науки.

Хто хоче знищити ці потреби мусить тим самим знищити самі підстави наукових дослідів у таких ділянках. **Гл. Л.**

Виборча відозва чотирьох політичних угрупувань.

В „Українських Вістях" появилася відозва Краєвого Виборчого Комітету, яка взиває українські політичні організації до найбільшої активности при недалеких самоврядних виборах, щоб усюди виставити самостійні українські списки кандидатів та подбати про те, аби на ці списки зібрати якнайбільше голосів. За Краєвий Виборчий Комітет цю відозву підписали: Порфір Буняк, Степан Волинець, Сильвестер Герасимович, Петро Костюк, Володимир Кохан, Константина Малицька, Михайло Матчак, Мілена Рудницька, д-р Рудольф Скибінський, д-р Володимир Старосольський, д-р Матвій Стахів, Олена Шепарович.

Реєструємо це з інформаційного обовязку.

—о—

Чи зворот до кращого серед польської молоді.

Варшава 23. грудня.

Два дні тому одна з варшавських пресово-інформаційних агенцій, а саме „АСІ" („Аґенція Сполечно-Інформаційна"), видавана б. керманичами „Леґіону Млодих", пустила до польської преси отаку інформаційну „бомбу":

„Група суспільних діячів і представників кількох організацій приготовляє велику деклярацію якнайтіснішої співпраці з українцями над українською проблемою у Польщі та українсько-польського співжиття. Декларацію, яку підпишуть м. ін. „Сєв", „Віці" як і групи, що гуртуються довкола часописів „Зеспул", „Політика", „Фалянга" і ін., має появитися в перших днях січня".

Не треба хіба додавати, що така вістка наробила багато шуму у варшавському політично-пресовому світі, викликавши у декого негайні гострі протести і занепокоєння. Найголосніше — зрозуміло — запротестував краківський „ІКЦ". Одначе найбільше були заскочені згаданою „інформацією" вичислені у ній редакції, а одна з них, а саме ред. людових „Віці" подала вже навіть через широко поширену прес. аґрарну аґенцію категоричне дементі.

Як виходить, ту вістку сфабрикували тенденційно з метою загальмувати всі помірковані польські пресові голоси в українській справі та змусити цілу варшавську пресу, коли не поборювати, то бодай набрати води в рот в немилій українській справі. Факт, що таку вістку подала аґенція, зближена до новозаснованої ліберальної в національному питанні політичної групи **„Леґіон Млодзєжи Польскєй"** пояснюють непередуманим бажанням тієї аґенції популяризувати себе будьякими способами.

На ділі, „Сєв" і „Віці", та передовсім ці останні під обережною кермою **ред. Нецькі** займають віддавна строго-обєктивне становище до українців. „Політика" не від нині зближується з „Фалянґою" та народ.-радикальним „Пшеломом" Б. Пясецького на ґрунті протимосковських концепцій, як це видно по статтях **п. Квасєборського** у репрезентаційному оснорівському місячнику.

Щодо **„Зесполу"**, то цей орган на послугах мін. Понятовського дійсно, перейшовши в руки „Леґіону Млодзєжи Польскєй" з **п. Мрозовіцьким** на чолі — розпочав поміщувати тверезіші статті в українській справі, але вони не перешкоджують йому час-до-часу давати 200-відсоткoвий ультра-ендецький проти-український матеріял.

У Варшаві серед поважних пресових кол існують дійсно спроби створити певну, незвязану організаційно групу — порозуміння журналістів зацікавлених українською тематикою. До цього порозуміння увійшли би представники польської преси від демократичної „Оркі на уґорже" аж до католицьких і радикально-„народових" видавництв.

Заходом того порозуміння має бути м. і. зорганізований в недовзі цикль відчитів про українські актуальні справи.

*

Як довідуюся, вістки польської преси про задуману буцімто владою ліквідацію польсько-українського Союзу Волинської Молоді не мають поважних підстав і обосновуються на ендецьких бажаннях. На ділі — згадана організація має запевнену підтримку мін. Понятовського. **КТВ.**

Проречиста статистика.

„Вядомосьці Метрополії Православней" — офіційний орган Православної Церкви — в ч. 6. містить числові дані про стан навчання православної релігії у школах люблинського воєвідства в шкільнім році 1938/39. Дані ці настільки цікаві, що не буде зайвим подати їх до ширшого відома. Згідно зі звідомленням митрополітального органу, в шістьох повітах люблинського воєвідства є 475 шкіл, в яких учаться православні діти. З тих шкіл релігії вчать 11.647 учнів у 160 школах; без науки релігії залишається 20.675 учнів у 315 школах. Шкільна влада визначила на 160 шкіл 533 годин тижнево, тоді як згідно з нормальною організацією навчання повинноб бути 1.658 годин тижнево.

Цей стан в окремих повітах представляється отак:

I.

Школи, де навчання прав. релігії

Деканати:	є	нема:
Більський	33	20
Білгорайський	3	29
Холмський	44	75
Грубешівський	19	71
Томашівський	10	78
Володавський	51	34

II.

Кількість учнів, що прав. релігії

Деканати:	вчаться:	не вчаться:
Більський	1267	1851
Білгорайський	343	2872
Холмський	2528	не подано
Грубешівський	1362	5855
Томашівський	851	5266
Володавський	4396	1522

Як одиноку причину такого сумного стану річей Митрополія вказує те, що місцева шкільна влада не дає оо. настоятелям парохій дозволу на навчання православної релігії.

Варто зазначити, що декретом Президента з дня 19. XI. цього року (т. 5) у шкільних установах, удержуваних цілковито або частинно на кошти держави або самоврядувань, учням православного віроісповідання до 18-го року життя забезпечено науку релігії на основі загальних державних приписів. **л.**

В грудні, місяці боротьби з туберкульозою, хай кожний допоможе чим може цій боротьбі: стане членом Укр. Гігієн. Т-ва, зложить лепту на народню протитуберкульозну санаторію, передплатить „Народнє Здоровля" та словом і ділом допоможе в цій боротьбі!

РОЗЛОМ СЕРЕД ФРАНЦУСЬКИХ СОЦІЯЛІСТІВ.

У Монруж під Парижем відбувається конгрес французької соціялістичної партії. Хід нарад дуже бурхливий, зазначується у них велика розбіжність між поглядами Блюма і ген. секретаря партії Фора

Сторінка без політики.

Величезний резерват у горах Саяну.

Совітська преса подає, що в ланцюзі гір Саяну на Сибірі повстав один із найбільших у світі заповідників.

Над непрохідною тайгою виросли хмародерні вершки, що їх ціле літо покривають білі плями вічних снігів. Від початку вересня сніг покриває ті верхи вже грубою верствою. Прегарні гутарські озера обведені ланцюгом лісистих гір — це улюблене місце реніферів. Полонини прикриває величезна трава, що в ній навіть вершник може скритися. Вище тягнеться тундра й косодеревина, гірські ріки з кришталево-холодною водою, малі озерця, що в них множаться стада диких гусей. Часто можна стрінути хатинки, що їх покинули пустельники-мандрівники. До тих хат підходять звірята шукаючи за солею. Гори є прибіжищем для ріжного роду звірини: медведів, зубра, дикого реніфера, лося й соболя.

Соболя, що його майже зовсім винищили в цілому світі, можна там ще доволі часто стрінути. Футро цієї звірини займає на світовому ринку таке місце, як напр. бриліянт серед дорогих каменів. Щоб зберегти соболя від певної заглади, створено в горах Саяну величезний гірський заповідник, який займає простір 1,100.000 га.

Заповідник в горах Саяну є одним із найбільших совітських 35 заповідників. Що до величини він уступає лиш Сигото-алінському заповідникові на Далекому Сході.

—o—

Оригінальна маніфестація.

„Таймс" подає споминн одного зі своїх співробітників про незвичайно цікаву подію з часів світової війни.

У Бельгії ждали з великим схвилюванням приступлення Італії до війни по боці антанти. Ходили вістки, що Італія готовиться до війни, що вона вже готова, що щаслива подія повинна прийти ось-ось. Одначе німецька влада, яка адміністрували окупованою територією, вперто спростовувала всі такі поголоски.

У той день, коли вкінці Італія виступила, цензура рішуче заборонила брісельським часописам повідомити про те мешканців. Очевидно, про те й мови не було, щоб можна було вивісити прапори. Одначе вістка ширилася лискавкою по місті. І негайно, наче на змову, у всіх крамницях, у всіх вікнах появилися італійські макарони, сирі,, варені, довгі й короткі, скручені і прості.

Це була одинока можлива маніфестація, що собі на неї могли брісельці дозволити в честь нового союзника.

Дивогляди на англійських залізницях.

Англійська преса подає кілька оригінальних подій, що трапилися недавно на англійських залізницях.

На підміській лінії Льондону появився недавно поїзд, який затримувався на всіх стаціях, одначе жодин пасажир до нього не всів, ані не висів. Крім обслуги, в поїзді не було нікого. Незвичайний поїзд робив несамовитте враження та викликав сдудування всіх урядовців тієї залізничої лінії.

Як пізніше виявилося, був це спеціяльний поїзд, що мав перевозити глядачів на змагання копаного мяча, які мали відбутися в місцевості Форест оф Дін. Метч відкликали, про що теж преса повідомила, але дирекція залізниці поїзду не відкликала.

Знову інша оригінальна пригода стримала рух поїздів підземної залізниці на стації Гігбері:

Пес одного з пасажирів, великий вівчар гонився за мишею та попав між завішеною на підкладах рейку та між землю. Залізши туди, він не міг далі лізти, ні вилізти. Очевидно, поїзд, який переїздив би, притискаючи рейку, був би розчавив собаці хребет. Щоб пса увільнити, треба було розкручувати рейку, що тривало довший час. Внаслідок тієї дрібної події поїзди припинили свій біг на довший час.

Зновуж машиніст, який вів поїзд до Епсом, забув задержатися на стації Стонляй. Через його забудькуватість 20 пасажирів мусіло вертатися до Стонляй іншим поїздом.

Скарбничка, що має 1663 роки.

Недалеко від Кортеве, де цього літа переводили археольогічні розкопи з ініціятиви французького міністерства освіти, зроблено незвичайно цікаву знахідку. В громаді Вінез селянин Микола Коле знайшов у полі підчас праці зі своїм наймитом бронзовий горнець із залізним перстенем та мідяною накривою.

Виявилося, що той горнець був скарбничкою, яка містила в собі 10.000 бронзових монет та 1 срібну монету. Всі монети з 267, 268 і 276 р. нашої доби. Оцінюючи по всіх датах скарбничку закопали в землю у 276 р. у році першого більшого нападу германа на римську Галію.

Коли мала княжна стратить апетит.

„Сандей Експрес" повідомляє із Софії, що пятилітня княжна Марія Люїза, донечка болгарського короля Бориса стратила недавно апетит і не хотіла їсти.

Король Борис почав запрошувати цілий тиждень 8 бідних дітей, які сідали до обіду з малою княжною. Стіл заставляли ріжного роду стравами, діти засідали за столом, одначе княжна перших два дні лиш приглядалася зацікавлена, як гості змітали все, що перед ними стояло на столі. Третього дня вона сама спробувала їсти разом із гостями. На четвертий день мала княжна змітала їжу вже з неменшим апетитом, ніж її гості.

Тепер мала княжна віднискала давній апетит.

Єдина у світі жінка коминяр.

Мабуть єдиною у світі жінкою-коминярем є пані Аліція Кіней із містечка Раббі в Англії.

Аліція Кіней познайомилася з коминярством уже як 15-літня панянка, бо її батько був коминярем і тому, що не мав сина користувався її поміччю. Заміж вийшла Аліція теж за коминяра, челядника її батька. Муж згинув трагічною смертю, злетівши з даху. Аліція Кіней опинилася з двома діточками без ніяких засобів до життя й тому рішилася обняти становище мужа, який був громадським коминярем. Тепер молода коминярка їздить мотоциклем та возить у причіпці всі потрібні прилади й обслуговує всі доми в Рагбі та в околиці. Небавом вона святкуватиме своєрідний ювилей, в саме день, в якому вона вичистить тисячний комин.

Присилайте передплату!

500 поїздів з устрицями.

У Франції прийнявся звичай починати вечерю на Свят-Вечір від устриць. Тому теж між 20. і 23. грудня до Парижа їде кількасот окремих поїздів, що везуть свіжі устриці з Бретанії.

Справжній сезон устриць триває у Франції від 1. вересня до 1. травня. Сема частина цілої консумції припадає на час Різдва. Дає це для цілої Франції поверх 70 міліонів штук устриць.

Минулого року приїхало до Парижа к. 500 окремих поїздів з устрицями призначеними на Різдво.

Від окулярів стратив слух.

Один столяр у Копенгагені стратив слух, бо носив... окуляри.

Той столяр купив собі окуляри, оправлені в дешеву металеву оправу, яка імітувала золото. По якомусь часі столяр запримітив, що за вухами напухла йому шкіра. Він пішов до лікаря, одначе лікар його заспокоїв, заявляючи, що пухлина повстала внаслідок льокального подражнення шкіри, що його спричинили окуляри.

На жаль, діягноза лікаря виявилася дуже поверховна. По обох боках голови витворилися столяреві два величезні болячки, які спричинили небезпечне затроєння крови. Негайна операція урятувала столяреві життя, одначе слух стратив він на завжди.

ВЕСЕЛЕ.

ПЯНИЦЯ.

Пяниця блукає по вулицях. Його затримує поліцист:

— Куди йдете?

— Не... знаю.

— Як називаєтеся?

— Не... знаю.

— Пане, не кпіть собі. Якщо не пригадаєте собі свого прізвища, ні адреси, арештую вас та заведу на комісаріят.

Під такою загрозою пяниця намагається з усіх сил пригадати собі такі важні дані про свою особу.

— Пане уряд — вкінці каже — ідіть на Криву вулицю під ч. 22 та запитайте сторожа, чи добродій Гикавий вернувся домів. Якщо не вернувся, значить — це я. А якщо вернувся...

Підхмелений біднаха дивиться з розпукою на поліциста:

— ... то... тоді вже зовсім не знаю, як я називаюся!

ТОЧНІ ІНФОРМАЦІЇ.

Одного дня Кіплінг, переглядаючи часопис, знайшов у ньому на своє превелике здивування вістку про свою смерть.

Кіплінг підійшов весело до тієї „качки" і написав до начального редактора:

„Ваш часопис повідомляє про мою смерть. А що ваш часопис має звичайно добрі інформації, то мабуть і ця вістка правдива. Тому прошу викреслити мою передплату, яка на тому світі для мене зовсім зайва".

У РЕСТОРАНІ.

— Пане старший, чому всі кельнери так гаряче заохочують гостей до риби в майонезі?

— Якщо гості її не зїдять, то вона залишиться для нас кельнерів і ми тоді будемо мусіли її зїсти... під примусом.

ТЕ САМЕ Й НЕ ТЕ САМЕ.

— Чому, мамусю, кращі мені так мало торту?

— Це не для тебе, для Славці.

— Для неї так багато?

У ПРОВІНЦІОНАЛЬНОМУ РЕСТОРАНІ.

Кельнер: „Ви заплатили за гуску, але забули про мене."

Гість: „Цеж вене, адже я вас не їв."

Бретонський автономістичний рух.

Недавно французький суд засудив на вязниці двох редакторів центрального органу бретонських автономістів, кілька днів опісля в місті [Понтіві] вилетів в повітря памятник злуки Бретанії з Францією. Цей атентат, який не є перший, звернув увагу широких кол на бретонський сепаратистичний рух. Бретонський сепаратизм, чи як його називають у Франції, автономізм, датується не з учорашнього дня. Бретанію прилучено до Франції в 1532 році, подібним способом, як Литву до Польщі. Бретонська княгиня Анна вийшла замуж за французького короля Людвика VIII. і принесла як посаг державу, до того часу незалежну. Бретонці, які є з походження кельти, себто ближчі до ірляндців ніж до французів, не виявляли великого спротиву проти цеї злуки і жили з французами досить мирно, але зберегли свої звичаї і свою мову, яка є одною з найстарших в світі. Перед війною мав бретонський автономізм досить мирний характер. Бретонці говорили по свому, але знали і по французьки і проти французів не виявляли ворожнечі; це можна пояснити тим, що їхня культура спинилась більш менш на рівні 16-го століття. Час від часу зявлялись книжечки друковані бретонською мовою та ефемерні журнали, але в такім розмірі, що це не могло створити ані літератури, ані окремої культури. Щойно по світовій війні, в часі загального скріплення національних рухів, бретонські автономісти змінили свою діяльність та перейшли до терористичної акції. Їхній центральний орган у Рени „Вреіте Атао" почав закликати до повного відокремлення від Франції. Прийшла ціла низка замахів. Деякі були мирного характеру: бретонці мастили фарбою урядові памятники та будови, але деякі були цілком поважні. Нпр. у день 400. роковин прилучення Бретанії до Франції вилетів у повітря памятник обєднання в Рени. В тім-же 1932 р. автономісти висадили у повітря міст, яким мав переїхати потяг з урядовими особами, які їхали на свято в Нант. Кілька років потім підпалено префектури в усіх головних містах Бретанії. Нарешті влада звернула на це увагу, і провідників руху Дебове і Морде арештовано та засуджено на кілька місяців вязниці. У відповідь на це автономісти висадили у повітря ще один памятник. Заходи уряду ще не відомі, і тепер ще годі сказати, чи набере цей рух національної сили, чи залишиться справою невеличкого гурту інтеліґентів.

М. Тростянський (Офінор).

Чайковичі — наш Люрд.

15. грудня 1937. р., отже рік тому, люди побачили дивний образ Богоматери зі Сином на руках у селі Чайковичах. Чайковичі — це село, віддалене 6 кільометрів від зал. стації Рудки. Хата, в якій зявився образ, чи не найбідніша в селі. Вона має всього 2 вікна, зі 6 невеликими шибками у кожному. І ось на одній з них, мало що невеличкій, але ще й надбитій та надштукованій, витворився чудесний образ. Це справді в євангельському стилі: мимохіть згадується Вифлеємська сцена з маленьким Ісусом у яслах.

Чайковицький образ — подвійний, себто його видно в обох сторін: як дивитися на образ зі середини хати і таксамо, а може і краще, зовні, знадвору. Образ появився не відразу: він то зявлявся, то зникав; його було видно то краще, то гірше.

Треба просто признати, що наука не всилі пояснити, як природним шляхом міг би повстати такий образ. Але сучасний інтеліґент з його раціоналістично-матеріялістичним світоглядом не може признати чуда. Він радше спробує заперечити дійсність, як ось той кореспондент „Дзєннік-а Польск-ого", що нібито у Чайковичах нічого не бачив, хоч сотки тисяч людей таки образ добре бачать. Інші задоволяються позірним поясненням, яке властиво не тільки нічого не виясніює, а ще більше затемнює справу. Так ото можна було почути, що образ у Чайковичах — це фотоґрафічна кліша або малюнок на шклі.

Це смішна та безцеремонно-неетична гіпотеза. Вона не тільки не пояснює процесу появи образу, того, що він то зникав то появлявся, але ще й зраджує кілька інших незрозумілих питань: звідкиж взялась така кліша або малюнок, чи взагалі як могла повстати така кліша, а якби і могла, то хто і як спровадив її до Чайкович? У дальшому ця гіпотеза супонує чайковичанам спробу жахливо-неймовірного обману. Тимчасом у дійсности було саме навпаки. Чайковичі після появи образу морально переродились і перш за все там зродилася глибока та жива віра. А передтим у Чайковичах та його околиці панував комунізм з його безбожництвом. Навіть досі ще видно сліди його істнування — пообломлювані придорожні фігури та хрести. Чи міг би обман, свідомо та навмно застосований, мати саме такі наслідки? Справді це булоб ще більше чудо, як сама поява образу. Так ото безнадійно заплутався розум раціоналіста-інтеліґента у свому бажанні неґувати чудо.

Дивні ті пояснення, що не приймають під увагу всіх обставин явища та безцеремонно відкидають те, що їм невигідне. При поясненні чайковицького образу не можна поминути побіч способу, в який витворився образ, і самої концепції. А вона незвичайна. Матір Божу пробиває меч, хоч Вона держить на руках ще малого Сина. Ніодин мистець не впав на таку думку: ще Христос-Дитятко на руках своеї Матери, а вже „меч проходить через її душу", як на Голгофті. З рани, де виходить меч, паде кров; отже це Матір Божа Стиґматичка. Над головою Божої Матінки та її Сина — корона; по боках образу орнамент, під образом, якби складова частина орнаменту, неглибоким півколом лежить постать. Це малюнок стиґматички Евстахії Бохняк, так, як вона знята на фотографії підчас хрестної екстази: вгору на подушки розкинуті руки. Цей малюнок — начеб підпис маляра-автора під образом, бо нерукотворний образ Матери Божої у Чайковичах витворила саме Евстахія Бохняк, „найбільша стиґматичка світу, що їй подібної не було і не буде — перша й остання". Що Чайковичі — діло її рук, чули ми ріжноманітні чудесні свідоцтва підчас її екстаз. Таксамо однозгідно свідчать про це і всі інші наші стиґматички: Настя Волошин (черниця), 12-літня Галина Труба, 13-літня Ольга Волошин зі Стрия та Параня Наконечна. А не можна так легко, махнувши рукою, перейти над цими свідоцтвами. Адже Римська Церква знає аж 360 випадків стиґматизації. Але й колиб застосувати звичайну методу, як при розгляді літературних творів, то чейже нікому іншому, як тільки стиґматичці, не прийшлаб до голови сама ідея про образ Стиґматизованої Матери Божої. Це психольоґічно найбільш зрозуміле. Але для кого всіх цих доказів за мало, той нехай прийме під увагу ще одно. Саме по вказівкам Евстахії Бохняк відкопали у хаті коло вікна з образом Богоматери джерело. Вода з нього відпливає до другої криниці у віддалі кільканацятьох метрів за хатою. Там колись була криниця, але її згодом засипали, бо вона була непотрібна, і щойно тепер відкопали, як витрисунло джерело з цілющою водою у самій хаті. Хто міг припускати, що в самій хаті істнує джерело? А Евстахія Бохняк, що ніколи передтим не була у Чайковичах, що ось уже 14 літ непорушно лежить на постелі, бо має зломаний хребет, — не тільки знала про це, але й точно окреслила, де і на якій глибині віднайдуть цю воду.

„Нема на світі більш цілючої води", а „Чайковичі мають стати славніші від Люрду". Вже було в Чайковичах кількадесять чудесних оздоровлень. Між іншим що неділі і свят у Чайковичах все можна бачити коло образу Богоматери п. Саса, що постійно живе у Дрогобичі. Він повних 5 літ не міг порушити ногами; лікарі були безсильні йому помогти і тільки Чайковичі та Евстахія Бохняк його оздоровили. Цей звязок між Евстахією Бохняк та Чайковичами все виступає наверх у багатьох випадках чудесних оздоровлень у Чайковичах: одного не можна відділити від другого. І це — останній доказ, що Чайковичі — діло Евстахії Бохняк. У кожному разі Чайковичі виразніше та сильніше звязані з Евстахією Бохняк, ніж Люрд з іменем св. Бернадетти.

Хтож це Евстахія Бохняк? Вона родом з Кристинополя, стиґматичкою прийшла на світ, мала всі стиґматичні рани, від яких лишились великі близни, щодня має екстази; вона другий рік нічого не їсть і не пє, вона оздоровила з найтяжчих недуг багато хорих, обновила безліч образів, особливо на Волині і під большевиками, вона витворила духом кілька образів на шклі. Крім Чайкович дуже цікавий та незвичайний своєю композицією образ св. Тройці у с. Тершакові, що його появу наперед заповіла в екстазі Е. Бохняк. Тершаків — село віддалене 20 з чимось кільометрів від Рудок.

Якже все це може бути?

Відповідь на це питання можете знайти в Евангелії. Там стоїть чорним на білому: „Знаменія віруючим сія будут: іменем Моім біси іженут; языки возглаголют нови; змія возьмут, аще што смертное іспіют, не вредит іма; на недужния руки возложат і здраві будут". (Єв. Марка 16 гл. 17 ст.). Або в іншому місці, підчас прощальної вечері: „Амінь, амінь — глаголю вам: віруяй в мя діла, якже аз творю, і той сотворит і больша сих сотворит." (Єв. Йоана 14 гл. 12 ст.). Так стоїть в Євангелії. Але чи не має рації Мережковський, коли говорить у своїй книжці про св. Франціска з Асижу: „Нам здається Євангеліе тим, що було і чого вже нема і правдоподібно не буде, а йому (Франціскові) тим, що було, є і буде завжди".

На щастя, не для всіх Євангеліе стало мертвою буквою. Слава Чайкович широко пішла у нашому народі. У Чайковичах перебувало поверх 100 тисяч народу, в тому кількасот прочан з найдальших закутин Волині й Полісся. І слава ця росте: Чайковичі стають нашим Люрдом.

Сергій Хрупький.

Занепад большевизму в Узбекістані.

Самаркандський обком подав до відома ЦК КП(б) Узбекістану, що з 249-ох партійних організацій 111 працювали незадовільно. При комплетуванні апарату зроблено багато похибок і тому довелося змінити багато партійних робітників. Постанову про вивчення московської мови в немосковських школах виконано в Самарканді формально. В багатьох школах московської мови не вчили з огляду на брак учителів. Ані самаркандський горком ані обком партії не перевірили, як переводять у життя ЦК КП(б) Узбекістану про навчання московської мови. Боротьби проти наклепів обласні партійні організації не провадили. На засіданні бюра партії звернено особливу увагу на боротьбу проти бухарінсько-троцківських та національно-фашистівських банд, які уладили свої кубла в Самарканді... Боротьба ця йде вже майже двацять років, але даремно. (Офінор).

Старшини — анальфабети.

„Правда" з 9. ц. м. містить статтю керманича окремої київської воєнної округи, який між іншим пише таке: „Помилки у пропаганді, на які вказував ЦК, помітні також і в нашім воєнним відділі. Пропаганду доручують часто людям, які до неї нездібні. В одній групі старшин, яка займається вивченням історії, є люди, що мають середню освіту, але є й такі, що покінчили лише 3 кляси народньої школи. Деякі старшини мучаться над історією з 1928. р., але далі революційної доби не пішли і... втратили всю надію вивчити цю історію. Керманич ґрупи Козирев заявив напр., що він боїться на власну руку студіювати історію, не маючи потрібних матеріялів. З 24-ох пропаґандистів, які провадили пропаганду в київськім воєнним відділі, лише 4-ох визнано здібними провадити її далі."

(Офінор).

ХАОС У НАПРАВІ ТРАКТОРІВ.

„Правда" з 9. н. м. пише: „Дніпропетровщина має 134 тракторних стацій, які до 1. XII виконали лише 23% квартального пляну направи тракторів. У стаціях та у варстатах для направи тракторів все ще нема порядку. Якість направ дуже низька. Обласна влада не робить нічого, щоб впорядкувати злу роботу Оріхівської стації, земельний відділ не контролює направ, його інжинери не відвідують місцевих стацій, щоб перевірити направи тракторів. У плянуванні направ панує повний хаос. Народній комісаріят совхозів УССР не дав їм навіть ще пляну репаратур." (Офінор.)

—o—

ЯПОНСЬКИЙ СТАРШИНА ПРО СОВІТСЬКУ АРМІЮ

Авас повідомляє з Токія: Полковник Юшіро-Нокогама, який командував одною з японських частин підчас інциденту на озері Хасан, перенесений на інше становище, дав представникам преси інтерві про свої враження щодо совітської армії.

— Совіти — заявив він — зібрали на кордоні великі військові сили, одначе настрій тих частин зовсім не одинаковий. В деяких частинах настрій доволі сильний, але інші частини зовсім здеморалізовані після подій із минулого літа.

Японський старшина каже, що совітське військо було добре озброєне, одначе не вміло володіти модерною зброєю.

—o—

ЗМЕНШЕННЯ ВПЛИВІВ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ У ЛАТИНСЬКІЙ АМЕРИЦІ.

Панамериканська конференція, що кінчиться тепер в Лімі, виявила, як твердять поважні щоденники, рішучий спротив Аргентини, Бразилії та інших південно-американських республик проти плянів уряду Злучених Держав зорганізувати оборонний бльок всіх американських держав проти „мілітарної небезпеки з боку авторитарних держав Европи та Японії". Південна Америка побоюється долярового імперіялізму і ґеґемонії Злучених Держав більше ніж Німеччини чи Італії. (Офінор).

—o—

ГРЕЦЬКИЙ КОРОЛЬ У БРЮССЕЛІ

Грецький король Юрій, вертаючися з Льондону, вступив на два дні до Брюсселі, у відвідини до короля Леопольда III.

—o—

НОВИНКИ.

— **Чергові сходини** адвокатів, членів СУА, відбудуться в дні 2?. грудня ц. р. в год. 19-ій в домівці СУА при вул. Костюшка ч. 5. I. п. (Централбанк). На цих сходинах м-р Михайло Приймa обговорить новелю до кодексу карної процедури.

— **Ревізію в ред. В. Крохмалюка** перевела — пишуть „Українські Вісти" з 27. ц. м. (289) — поліційні агенти в пятницю 23. ц. м. в його приватнім помешканні, в його бюрку в редакції „Українських Вістей" і в домівці ФНЄ. Ревізія не дала ніякого висліду.

— **1.500 відділів стшельців у Сх. Галичині.** Минулого тижня відбулося засідання управи Т-ва „Пшиязюл Звйонзку Стшелецк-ого" під проводом голови д-ра Й. Бжеського. Цілю згаданого т-ва підтримати морально і фінансово „стшельців", що зміцнюють „польскосьць" у Сх. Галичині, де є вже тепер 1.500 відділів „стшельців". („Всхуд").

— **До концентраційного табору в Березі Картуській** вислала адміністраційна влада 6 злодіїв з краківського воєвідства, 5-ох з келецького, 2-ох з виленського і кільканадцятьох з волинського. Одночасно замкнули в Березі Картуській одного з визначніших представників „анонімного" промислу з Льодзі Абрагама Пригурського за визиск робітників, податкові залеглости і нечесну конкуренцію

— **Рибу стерлет** зловили поліські рибаки у Стирі. Стерлет є дуже рідкою рибою у водах наших рік. Дотепер поліські рибаки зловили ледви дві такі риби: одну минулого року в Піні; другу цього року у Стирі. Ікра риби стерлет є найкращим гатунком кавяру.

— **Большевицький жест.** — Польська преса пише, що в останньому часі совітська прикордонна сторожа почала розбирати деревляний паркан, що його недавно збудовано здовж совітсько-польського кордону. Таким жестом совіти хочуть підкреслити нову приязнь, що запанувала в останньому часі між Польщею і СССР.

— **Сміливий подвиг ґанґстерів у Парижі.** На інкасента одного з париських банків напали бандити на днях в 10-ій год. перед полуднем на вулицях Парижа і забрали йому міліон франків, а інкасента важко зранили. По грабіжницькім нападі бандити відіхали самоходом.

— **Дивний випадок з гусьми.** Перед кількома днями трапився в Югославії дивний випадок зі стадом гусей, що їх закупив селянин Цівкович у сусіднім селі Санскі Мост. Стадо закуплених гусей пігнали діти Цівковича до ставу, але гуси ніяк не хотіли ввійти до води. Колиж діти їх з трудом загнали таки до води, всі гуси потонули. Цей дивний випадок з гусьми викликав велику сензацію між селянами. По довгих міркуваннях селяни вкінці дійшли до переконання, що кількамісячні гуси не вміли тому пливати, бо в селі, з якого їх закупили, не було ні ставу ні ріки.

— **Стада голодних вовків з СССР.** У лісах північно-східних повітів Волині появились великі стада вовків, що нападають на села і забирають вівці та худобу. Під селом Білакшівкою вовки схопили три вівці і перенесли їх на совітський кордон. Недалеко Томигороду в сарненському повіті стада вовків напали на хутір і загризли 12 овець, два пси та одного коня. Селянина, який боронив свого дорібку, вовки небезпечно покусали. Стада вовків переходять до Польщі з прикордонних совітських лісів. Сильні морози вигнали теж стада вовків з карпатських лісів і вони нападають на вівці та худобу в підгірських повітах. Недалеко села Риква, пов. Турка, вовки напали на стадо овець та загризли кілька. Вівчарям удалось відогнати вовків при допомозі селян.

— **Оригінальна демонстрація.** До найбагатшого ресторану в готелі „Ріц" у Льондоні прийшло минулого четверга в саме полудне 45 безробітних, які засіли при столиках і замовили по шклянці чаю. Між обслугою та гістьми запанувало величезне збентеження і щойно поліція зуміла переконати безробітних, щоб покинули ресторан. Безробітні уладили таку демонстрацію тому, щоб дістати більші запомоги перед святами.

— **Нагальна буря з громами підчас морозів.** Майже в цілій Европі панують сильні морози і сніги, лише в Італії тепло. Минулої середи перейшла над Римом нагальна буря з громами. Один грім ударив теж у ватиканську палату, в якій вилетіло кілька шиб. Зрештою грім не заподіяв у палаті більших шкід.

— **Найгрізніший літак.** На летунській виставі в Парижі велике зацікавлення між фахівцями викликав новий модель мисливського літака Фоккера Д—23. Оба мотори літака приміщені один за другим, щоби збільшити оборонність літака і не заслоняти краєвиду летунові. Літак розвиває швидкість від 525 до 600 км. на годину. За 16 хвилин осягає висоту 8.000 м. Літак озброєний двома важкими скорострілами, що віддають 1.000 стрілів на хвилину, а до того експльозивні кулі, калібру 13.2 мм. Кабіна летуна опанцирена і находиться між переднім та заднім мотором.

Ріжні вісти. В париській галерії образів Шарпентіє продано портрет відомої співачки Кольомб, яку мистець Фраґонар намалював у постаті Венери, за 365 тисяч франків. — Французький міністр публичних робіт де Монзі заявив на відчиті у Брюсселі, що між французькою інтелігенцією є більше безробітних ніж між фізичними робітниками. — В Англії замерзло підчас останніх морозів понад 50 осіб. — Статистичний бюлетин Ліґи Націй стверджує, що загальний оборот світової торговлі сильно зменшився у третьому чвертьріччі 1938 р. — В Токіо поліція арештувала пятьох професорів за приналежність до „лівої організації". — Ріка Яо-Т[illegible] залила ввесь район Гуе. кількайцять тисяч гектарів землі під водою. Підчас повені згинуло 2.500 китайців.

—o—

З кіна.

КІНО „ХИМЕРА": „ГІЛЬТАЙСЬКА ТРІЙКА".

Славна оперетка Нестроя, що колись мала успіх і на нашій сцені поширена всіма тими сценами, на які може дозволити собі тільки кіно. Бачимо пільні стежки, старий замок, зоряне небо, велику вуличну юрбу і картини природи, що чергуються одна за одною, як доля трьох гольтіпак, що розійшлися у світ ріжними дорогами. Віденські актори — специялісти від оперетки та легких комедій вивели цю стару оперетку так свіжо і дотепно, що ввесь її гумор так і заражує глядачів, які проводять найвеселіший вечір. Головні ролі грають незрівнані Ганс Ріман та Атиля Гербіґер. Фільм має запевнений успіх хочби тим, що німецьку мову більше в нас розуміють, ніж англійську

—o—

З судової салі.

ПЯТИДЕННА РОЗПРАВА ПРОТИ СІМОХ МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ.

Перед трибуналом окружного суду в Бережанах відбувалася у днях: 12., 13., 14., 19. і 2[illegible] грудня ц. р. розправа проти сімох молодих українців з Вербова пов. Бережани. На лаві підсудних засіли: 1) Петро **Костів,** 2) Дмитро **Семчишин,** 3) Василь **Іваник,** 4) Василь **Ковальчин,** 5) Михайло **Семчишин,** 6) Микола **Семчишин** і 7) Микола **Безпалюк.** Прокуратор притягнув усіх до відповідальности за злочин державної зради зі ст. 97 § 1 кк. (приналежність до ОУН) [illegible] за злочин убивства Гринька Шевця в Шумлянах зі ст. 225 § 1 кк.

Що каже акт обвинувачення?

В ночі 2. липня ц. р. підчас неприсутности бл. п. Гринька Шевця в Шумлянах зявилося в його домі пятьох людей, але його не застали [illegible] запитали його жінку Анну Шевець де Гринько. Жінка відповіла, що Гринько пішов на село [illegible] ли вернеться не знає. Тоді всі вийшли з хати [illegible] дворі між собою щось перешіптались і [illegible] у напрямі кооперативи. По дорозі стрі[illegible] Гринька Шевця і вбили його. Кілька годин [illegible] вбивстві поліціянти переслухали жінку Анну Шевець, її доньку Олену, сестру небіжчика [illegible] раньку, брата Ілька Шевця, свідка нападу [illegible] лу Волощука. Всі вони заявили, що [illegible] напасників не пізнали, а вдова Анна додала [illegible] в нападі могли брати участь члени ватаги [illegible] крадів Гринька Козака та його товаришів [illegible] в Бережанах судив в 1938 р. суд присяжних [illegible] ни ватаги конекрадів могли вбити її чоловіка [illegible] помсти за те, що бл. п. Гринько Шевець обтяжив усіх підсудних у тому процесі як свідок. На розправі в Бережанах проти Козака Гринька і товаришів виділа 4-ох осіб середнього росту та [illegible] ного вищого. Були це: Осадець, двох [illegible] Шкорупів, Онищук, а пятого не пізнала. [illegible] суд засудив на досмертну вязницю. В новій розправі проти Козака мав зізнавати ще раз Гринько Шевець як головний свідок і тому мабуть [illegible] го вбили. Ті самі зізнання склала Анна Шевець у слідстві під присягою. Тимчасом поліція [illegible] арештували 4. липня ц. р. Петра Костіва і Дмитра Семчишина з Вербова, тому, що слід [illegible] чів по вбивстві Гринька Шевця від дороги [illegible] напрямі Вербова. Крім того поліція [illegible] ли на дорозі і ствердила, що слід [illegible] Петра Костіва. Крім того поліція довела [illegible] небіжчика підозрівали, що з його [illegible] рештовано 23-ох націоналістів з [illegible] повіту під закидом нападу на пошту у Ф[illegible] хоч в дійсности напад на пошту у Ф[illegible] конала ватага конекрадів Гринька Козака.

Дня 11. липня ц. р. поліція [illegible] сила Іваника та Василя Ковальчина [illegible] учасників нападу, а дня 13. липня ц. р. [illegible] Михайло Семчишин [illegible] мала дальшого вісє. [illegible] доносі поліції кажеться, що він є [illegible] „зв'язковим" ОУН на терені Вербова і в [illegible] ліція найшла реферати, летючку [illegible] „Українськмй Народе" та декальог. [illegible] ня ц. р. поліція арештувала Миколу [illegible] та Миколу Семчишина.

Як дальшу причину вбивства [illegible] обвинувачення, що бл. п. Гринько Шевець [illegible]

тинкі по вбивстві бл. п. полк. Евгена Коновальця висловився у приявности більше осіб, між якими був теж Василь Ковалишин, зневажливо про бл. п. полк. Коновальця. Вкінці акт обвинувачення каже, що підозріння кинене на Шкорудів, Онищука і товаришів виявилося неправдивим, бо всі вони виказали своє алібі. У слідстві конфронтовано свідків з підсудними, але ніодного з них свідки не пізнали.

Зізнання підсудних і свідків.

На розправі всі підсудні заперечили вину. Не мали ніяких причин до вбивства Шевця. Зрештою Швець не був особою, якою можна було цікавитись. Він був кілька разів замішаний у справи крадежі коней, був теж кільканацять разів караний за це.

Переслухані на розправі свідки оборони виказали алібі підсудних. Зате переслухана Анна Швець та інші члени родини змінили свої зізнання, запевняючи рішуче, що в нападі брав участь Петро Костів і Дмитро Семчишин. Їх Анна Швець навіть рішуче пізнала. Досі не говорила про це, хоч зізнавала у слідстві під присягою, нібито тому, бо боялася пімсти ОУН., а тепер уже не боїться. Слухані як свідки поліціянти г..рдили, що Анна Швець вже в доходженнях п..нала підсудних, але не говорила, і робила ..жіння, що боїться говорити правду.

Присуд.

У суботу 24. п. м. трибунал оголосив присуд, яким засудив **Петра Костева і Дмитра Семчишина за злочин зі ст. 225 § 1 кк. на кару по 15 років вязниці, за злочин зі ст. 97 § 1 кк. на кару вязниці по 10 років,** при чому спільну кару обом виміряв суд по 15 років і відобрав їм **права на 15 років.** Далі трибунал засудив за злочин **зі ст. 97 § 1. кк. Василя Іваника і Миколу Безпалюка на кару по 6 літ вязниці, Михайла Семчишина на 10 років, і Миколу Семчишина на 8 років вязниці та позбавлення громадян. прав.** Трибунал увільнив усіх від коштів а підс. **Василя Ковалишина** увільнив від вини та кари.

Трибуналові проводив судця **Л. Польний,** обвинувачував прок. Вежбіцький. Підсудних боронили: **проф. д-р Старосольський** зі Львова, **д-р Франц Бабяк, д-р Володимир Бемко і д-р Франц Коковський** — адвокати з Бережан.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН.

Дня 9. грудня ц. р. відбулася перед трибуналом окружного суду у Стрию розправа шістьох молодих українців, яких прокуратор притягнув до відповідальности за ширення летючок ОУН і за приналежність до ОУН. (За злочин зі ст. 97 § 1 к. к.). На лаві підсудних засіли: 1) Микола Крайник, 2) Іван Лаврів — оба з Турі, пов. Долина, 3) Василь Ваків з Ракова, пов. Долина, 4) Андрій Будник з Тростяниця, пов. Долина, 5) Іван Лаврів і Тимко Галів, оба з Белеєва, пов. Долина.

По розправі трибунал засудив **Миколу Крайника, Івана Лаврова з Турі, Івана Лаврова з Белеєва і Тимка Галіва по 6 років вязниці, Василя Вакова та Андрія Будника по 5 років вязниці.** Підсудних боронили: **д-р А. Гарасимів, д-р Калуський, м-р Д. Яців зі Стрия і д-р Ст. Шухевич зі Львова.** Засуджені зголосили апеляцію.

ПРИСУД У СЕНЗАЦІЙНІМ ПРОЦЕСІ В ПІНСЬКУ.

У відомому процесі проти Михайла Василюка і 18-ох товаришів, звіт з якого наші читачі вже знають з репортажу нашого власного корреспондента з недільного (286) числа „Діла", трибунал окружного суду в Пінську оголосив такий присуд: **35-літнього Михайла Василюка трибунал засудив на 12 років вязниці** за безправне зорганізування збройного союзу з метою нелеґального переходу польсько-совітського кордону, **його 18 товаришів засудив на кару від 2-х до 8-ох років вязниці.** Засуджені приняли присуд спокійно

—о—

Дописи.

КОПИЧИНЦІ.

Дитячий св. Миколай. Дня 18. XII. п. р. влаштувала Управа „Р. Ш." в Копичинцях для шкільних дітей свято Миколая з роздачею дарунків, яку попередила коротенька сценка, що її відіграла дітвора „Р. Ш." Сценка зробила гарне враження. Всі діти першої класи дістали однакові даруночки в паперових торбинках, старшим дітям роздав св. Миколай деякі річи з дитячого убрання. Малі діти з напруженням вичікували на даруночок для себе, а личка їх сяли із радости, коли вчули своє назвище, виголошуване св. Миколаєм. Одначе радість в маленьких лиць скоро зникла, коли ті малі громадяни побачили, що деякі діти дістали відика, а одно з них аж кільканацять даруночків від св. Миколая. Всі обдаровані тільки одним дарунočком з жалем виходили зі салі і заздрим оком споглядали на обдарованих великим числом дарунків та в дорозі до дому питали своїх родичів, чому то той хлопчик, чи та дівчинка дістали так багато дарунočків, „а я тільки один". — На будуче повинні родичі всіх дітей, а також управа школи памятати, що якщо уладжуємо св. Миколая виключно для дітей, то в такому разі кожна дитина повинна дістати тільки по одному дарунočку, бо інакше у дітей зроджується заздрість, а також великий жаль огортає малі серця. — Для старших у цім році св. Миколая не було, бо — як кажуть деякі з громадян — „минулорічний Миколай вистачить на 5 літ". Розуміється, що брак тої імпрези відбився на доходах „Р. Ш.", бо на дитячій імпрезі старших громадян було дуже мало і тимсамим дохід був мінімальний.

Луговий попис. Т-во „Луг" у Копичинцях-Бавоpівщина влаштувало 18. XII. п. р. вечором у салі Нар. Дому в Копичинцях луговий попис, у програму якого входили хорові продукції, вправи луговиків та луговичок, вежі луговиків, деклямації, народні танки, монологи і т. д. Вступне слово, гарне змістом, виголосив дир. В. Пелцак. З дальших точок програми гарно випали і всім подобалися вежі луговиків, виконані під проводом Я. Купніра і танки „Запорожець" та „Аркан", що їх відтанцювали луговики в козацьких чи пак гуцульських одягах дуже справно

Спорт.

УКРАЇНА ПЕРЕМОГЛА УДРУГЕ РЕКОРД.

УКРАЇНА — РЕКОРД 10:6.

Україна має на розкладі вже всі львівські А-класові боксерські дружини, крім Лехії та Реверії. Чорночервоні перемогли Чорних, Погонь, Рекорд двічі, новика А-класи Стшельца перемогла Україна ще на початку своєї боксерської карієри, значить не перемогла пана місінка тільки мистця Львова Лехію та станиславівську Реверу. Ці всі стрічі виграли наглядно, не беручи навіть під увагу хід мистецтв В-класи, що Україна не лише заслуговує на А-класу, але що гратиме в ній не останню ролю.

Недільні змагання з жидівським Рекордом були дуже пізні, хочби тому, що Рекорд хотів конче відплатитися за свою програну з осени. Всі жидівські змагуни ішли до бою з небувалою амбіцією та агресивністю, вживаючи дуже часто не конче чесних засобів. Змагуни України виявили неменшу амбіцію та завзятість, а що деякі з них рішуче кращі від противників, заслужено перемогли, не зважаючи на деякі хибні рішення судців. На нашу думку судця скривдив Шолдру, якому належалася перемога та Кулика, який рішуче не програв своєї стрічі з Райсом. У найгіршому випадку йому належалася нерішена. Найважнішою стрічою була хвотична, незмога й тяжка боротьба Едельмана з Левковичем. Небезпечніший був Едельман, якому

не бився Левкович, нерішений вислід справедливий, якщо оцінювати цю стрічу по відомих прикметах обох змагунів. До Левковича маємо оправдані вимоги: змагун, який давав найкращі надії на будуче в минулому сезоні, повинен вийти бодай такий рівень, як на весну ц. р. Якщо Левкович не попрацює над поправою кондиції та удару то в такій формі буде він у першій дружині заледви найбільш непевним змагуном. Найкраще випав Білий, хоч він боровся неціду рунду. Помірко здеморалізував свого противника цілим градом ударів, розбиваючи йому гарду, що той по першій рунді піддався. В цій стрічі Помірко виявив уже замітну поправу. Дуже приємну несподіванку зробив своїм виступом Кулик. Опущак і Рудницький вдоволили. Дебют Болотного в „мусі" не випав дуже успішно, але можна по ньому багато сподіватися

Технічні вислідя:

Вага мухи: Болотний програв на пункти із Бравом. Дві рунди Болотний держався зовсім добре, хоч його удари попадали часто в порожнечу. У третій молодий змагун вибився зі сил.

Вага когута: Шолдра не вирішив своєї стрічі з Ротенштайном — так рішили судді, в дійсності Шолдра рішуче переміг свого противника.

Вага пера: Рудницький виграв із Клайнесом технічним накаутом по двох рундах, або не проголосили стікер.. відставні нових приписів на пункти.

Легка вага: Кулик програв на п-кти з Райсом, хоч на нашу думку він заслужив бодай на нерішений вислід.

Півсередня вага: Опущак переміг на п-кти Гербста, який у ІІІ. рунді мало що не скінчився к-о.

Середня вага: Левкович не вирішив стрічі по безвдійній боротьбі з Едельманом.

Півважка вага: Білий знокавтував у першій рунді Шраттлера.

Важка вага: Помірко принево..в Кеша по першій рунді до піддачі.

Ринговий судця п. Гельцель бовоов більше рухавий, ніж самі змагуни й тому над стрічами не все панував. Гладатів к. 1500.

ІТАЛІЙСЬКА ЛІГА.

Ювентус — Падуа 3:1, Дженова — Фйорентіна 2:1, Трієстіна — Больонія 1:0, Торіно — Лігурія 2:1, Аталянта — Мілано 4:0.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

POLITYKA GOSPODARCZA III. RZESZY. Cz. II. Tadeusz Hauser: BANKOWOŚĆ W III. RZESZY. Biblioteka Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego we Lwowie. Tom IX. Cz. II. Nakładem Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego we Lwowie. Lwów, 1938.

USTAWA O WYBORZE RADNYCH MIEJSKICH. Komentarz. Przepisy związkowe — okólniki — wzory. Opracował Adam Ciołkosz. Księgarnia Powszechna. Kraków, 1938.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI FUNDUSZU PRACY od 1. kwietnia 1937 r. do 31. marca 1938 r. Nakładem Funduszu Pracy. Warszawa, 1938.

SPRAWOZDANIE Z AKCJI POMOCY ZIMOWEJ za rok 1937/38. Naczelny Wydział Wykonawczy Ogólnopolskiego Obywatelskiego Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym. Warszawa. 1938.

ЖУРНАЛИ.

PION. Tygodnik literacko - społeczny. Rok VI № 43. 30 października 1938. Warszawa.

PION. Tygodnik literacko - społeczny. Rok VI № 42. 23 października 1938. Warszawa.

VÖLKERBUND. Revue de politique internationale. VIII.e Année. № 1. 6 Octobre 1938. Genève.

Театри.

Великий Театр.

Вівторок 27. XII. год. 7.30 веч. „Закохана королева“.

Середа 28. XII. год. 7.30 веч. виступ Міри Зімінської і Евгена Бодо.

Театр Ріжнородностей.

Вівторок 27. XII. год. 4. попол. „Польський Вифлеєм“.

Середа 28. XII. год. 7.30 „Пан Ламберміє“.

Український Театр ім. І. Котляревського.

САМБІР:
27. XII. Найвірніший чоловік.
28. XII. Орфей у пеклі.

СТАРИЙ САМБІР:
29. XII. Маруся Богуславка.
30. XII. Кирка з Льолею.
31. XII. Найвірніший чоловік.
1. I. Орфей у пеклі.

САМБІР:
2. I. Пригода з Черчі.
3. I. Кирка з Льолею.
З Самбора їде театр до Дрогобича.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

СТОЯНІВ:
27. XII. Гетьман Полуботок.
В січні 18, 19 і 20 Театр завітає до Львова, салі Нар. Дому.

КІНА.

АПОЛЬЬО: „Сигнали“.
АТЛЯНТИК: „Медовий місяць“ із Франціскою Гаталь.
БАЛТИК: „Пані Валевська“.
ВАНДА: „Жінка над пропастю“, „Фікер ч. 13“.
ҐРАЖИНА: „Робін Гуд“.
ЕВРОПА: „Невмируще серце“.
ЕМПІР: Льорель і Гарді як „Альпейські осли“.
КАСІНО: Норма Шірер як „Марія Антоанета“.
КОПЕРНИК: „Смотрик“.
МАРУСЕНЬКА: „Остання бригада“.
МЕТРО: „Пан Твардовський“ і додаток „Зачароване королівство“.
МІРАЖ: „Гайді“ з Шерлі Темпль.
МУЗА: „Золотоволоса“.
ПАКС: „Королева передмістя“, „Алі Баба і 40 розбійників“.
ПАЛЯС: „Білий метелик“ із Сонею Гені.
РАЙ: „Павел і Гавел“.
РІЯЛЬТО: „Марко Польо“.
РОКСІ: „Професор Вовтур“.
СВІТ: „Плинне золото“, „Моє щастя“ Вев. Джілі.
СВЯТОВІД: „Циганські романси“.
СТИЛЕВЕ: „Для тебе сіньоріто“ і ревія з Фалішевським і Волиським.
ТОН: „У Дальокій країні“ та додаток.
УТІХА: „Потвора“ і ревія.
ХИМЕРА: „Три гільтаї“ („Лицарі вагабундус“).

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(вул. Марійська)
„Мексик, Фльорида“.

ФОТОПЛЯСТІКОН „СВЯТОВІД“:
(вул. Коперника ч. 11 дім ф-и Кахи і Син)
„Палестина: Єрусалим, Тель-Авів, Гайфа, Тиверіяда, Вефлеєм“.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 27. грудня 1938.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Танкова музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авдиція, 14.00 Популярна музика з пл., 14.30 Батьківський порадник, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 „Маю 18 літ“ авдиція для молоді, 15.30 Радіотехн. вістки, 15.35 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Фізкульт. актуалії, 16.30 Фрагменти з концерту Б. Домбровського, 17.00 Сусп. читання у Зелєнопільській поштівні, 17.20 Літерат. музична авдиція, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Львівська авдиція про рідний дім, 18.15 Для села: **Гутірка в українській мові „Про зимівлю бджіл“ виг. інж. Боровський,** Музика з пл., 18.30 Для робітників, 19.00 Розр. концерт, спів, джез, 20.00-23.00 „Страшний двір“ оп. Ст. Монюшка; у перерві коло год. 20.52 Веч. денник, Спорт, коло год. 21.52 „Циклон“ говорена повість, коло год. 22.50 Ост. вістки, метеор. комунікат.

Середа, 28. грудня 1938.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Добридень наймолодшим: „Як це було під ялинкою“, пісеньки та мельодії для дітей, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Симф. музика з пл., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Хліборобська біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Концерт, словесно-муз. авд. для дітей, 15.30 Орх. 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Дім і школа, 16.35 Камер. концерт, 17.00 Військовий відчит, 17.15 Музика з пл., 17.45 Драм. фрагмент, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Авдиція для сільських дітей, 18.30 Авдиція про мову, 18.40 Дискутуймо, 19.00 Розр. концерт, орх., скрипка, спів, 20.40 Веч. денник, метеор. вістки, спорт, програма на завтра; 21.00 Шопенівський концерт, 21.40 Музика з пл., 22.00 Спортові вістки, 22.05 Танк. музика, орх., форт., гармонійка, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення авдиції.

Четвер, 29. грудня 1938.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Пл., 8.00 Популярна музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.57 Сигнал, 12.03 Полудн. авд., 14.00 Концерт баяніць, 14.45 Госп. вістки, 14.50 Хліб. біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Звірі різних частин світа, гутірка для молоді, 11.11 Клопоти та ради: Свят. гостина, 11.30 Дута орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Госп. вістки, 16.20 Орг. ресітаць, 17.00 Із паризьких спогадів про Хелмонського, 17.15 Муж. хор, 17.35 Коляди на смичк. квартет, 17.50 Що дав 1938 рік, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Для села: Торгові та рільничі оселі, Коляди у вик. хору, 18.30 Житомирські інструменти: „Міш, що грає“, 19.00 Розр. концерт: орх., піснями, два форт., 20.35 Веч. денник, комунікат, спорт, програма на завтра, 21.00 „Благовіщення“ фрагм. із драми Поля Кльоделя, 21.30 Різдвяні пісні П. Корнеліуса: тенор, форт., 21.45 „Циклон“ говорена повість, 22.00 Львівські спорт. вістки, 22.05 Польщ в німецькій давній і сучасній опінії, 22.30 Орх., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення авдиції.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 25. грудня 1938.

Вівторок, 27. грудня 1938.

БЕРЛІН 17.45 Анекдоти, 18.00 Веселі мельодії, орх., 19.00 „Гарна пригода“ комедія Кеннета і Флерса. БІЛГОРОД 18.20 Спів, 20.00 Нар. пісні. БУДАПЕШТ 12.10 Васильйов, 13.30 Циг. музика, 18.30 19.00 (після комунікату) концерт. ВЕРОМІНСТЕР 20.05 21.00 „Паяци“ оп. Леонкавалля. ВІДЕНЬ 16.00 Концерт, 18.15 Муз. мініятури, 20.10 21.00 Веселий тирольський вечір, 22.35 Форт. соната б-дур Шуберта. ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.15 Соната г-моль на скр. і форт. Регера. КОПЕНГАГЕН 20.00 Глюкові твори. ЛЯГТІ 16.00 Легка музика, 17.30 Пісні, 18.50 Ост. арії. МІЛЯНО 19.20 Орх., 20.30 Легка музика, 22.15 Віол. форт., ПРАГА 15.15 Колискові пісні Новака на жін. хор, 17.30 Соната Квапіла на скр. і орг., 19.25 Дитячий хор, 21.10 Орх. хор, РАДІО ПАРІ 19.15 Віол., 20.00 Комунікат, опісля Легка музика, 21.15 22.00 23.00 „Болєро“ комедія Рута, РИГА 15.00 „Травіята“ оп. Вердія, 18.25 19.15 20.00 „Розведена“ оп. Л. Фаля. РИМ 17.15 Танк. музика, 19.00 Орх., 21.00 22.00 23.00 „Вертер“ оп. Масенета, СТОКГОЛЬМ 15.00 Пісні, куплети, пробоєвики, 17.05 Легка орг. музика, 20.30 21.00 Орх. концерт, форт., Владігеров, 22.15 Фр. музика, ШТРАСБУРГ 21.15 22.00 23.00 24.00 Опера.

Середа, 28. грудня 1938.

БЕРЛІН 17.00 Суїта на скр. і форт. а-моль Регера, 18.00 19.00 Розр. музика, 20.10 Оперетові мельодії, 21.00 Орх. концерт, форт. Рафаль Кочальський, БІЛГОРОД 20.00 Гумор, 21.00 Нар. пісні, 22.15 Скрипка, БУДАПЕШТ 12.10 18.20 Циг. музика, 19.25 Орх., 20.30 21.00 Концерт оп. орх., БРЮСЕЛЯ ФР. 21.00 22.00 „Король цирку“ оп. Алексіса, ВІДЕНЬ 12.00 Орх., 16.00 „Казка повіденська“ веселе пополудне, 18.20 Веселі пісні, мельодії, 19.15 19.15 Танк. музика, 21.00 Нова австр. музика, 22.30 Орх., сол., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.00 Пісні, балляди, 20.15 21.00 „Джанні Скікі“ оп. Пуччінія, 22.30 Прелюдія та фуга г-дур і Токата д-моль Баха, ЛЯЙПЦІҐ 15.30 Для дітей, 20.10 21.00 Твори Вагнера і Вердія, ЛЯГТІ 18.30 Пісні, 18.50 Популярні мельодії, МІЛЯНО 17.15 Муз. авд. Вольф-Ферарія, 19.30 Орх., 21.00 22.00 23.00 „Дафне“ оп. Мулє, ПРАГА 15.15 16.10 Орх., 18.20 Легка музика, 21.10 Концерт, РАДІО ПАРІ 18.05 Легка музика, 19.15 Скрипка, 21.15 Віол., 21.30 Ля Фонтенові казки, 22.00 Кабарет, РИМ 17.15 Скрипка, 19.30 Орх., 21.00 22.00 Симфон. концерт.

Четвер, 29. грудня 1938.

БЕРЛІН 15.00 Розр. мельодії, 17.00 Пісні, 18.00 19.00 Розр. концерт, 20.10 21.00 Річний музичний перегляд, муз. авд., БІЛГОРОД 18.00 Вок. концерт, 20.00 21.30 Спів. ресіталь, БУДАПЕШТ 12.10 Віол., 17.30 18.00 (після комунікату) Концерт, 22.00 Циг. музика, ВЕЖА АЙФЛЯ 21.30 22.00 23.00 „Навзіка“ ком. оп. Гана, ВІДЕНЬ 18.20 Іт. музика, 16.00 17.10 20.10 21.00 Розр. концерт, 18.00 Твори на віол. і клявесин, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 20.10 21.00 Симф. концерт, 22.30 Соната г-моль на віол. і форт. Байтіна, ДРОЙТВІЧ 21.00 „Мінстрелі з Кентокі“ музикальна ревія, КЕЛЬН 14.10 Легка музика, 15.15 Нар. мельодії, 20.10 Нар. пісні, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 16.00 Для дітей, 19.00 Орх., сол., МІЛЯНО 21.00 22.00 Симф. концерт під дир. Ігора Стравінського, ПРАГА 15.15 Чеська класична музика, 17.40 Генделеві сонати на обой і форт., 19.25 Сальов. квартет, 20.00 Ор. музика, РАДІО ПАРІ 18.05 Камер. музика, 21.15 Пісні, 21.30 22.00 23.00 Симф. концерт, РАДІО РОМАНІЯ 18.17 Народна музика, 19.40 Спів. ресіталь, РИМ 19.30 Орх., 21.00 22.00 23.00 „Ля філь дель ре“ ком. оп. Люальдія, СТОКГОЛЬМ 20.00 Симфонія ч. 2 Сібеліюса.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

Львів, дня 24. грудня 1939

1 кг. масла десер. Союз. без оп.	3.05 зол
1 кг. масла бочков. вкл. з опак.	3.10 зол
молоко	17—18 сот
1 кг. яиць	1.75—1.90 зол

Тенденція: на масло та молоко вижкова, на яйця заперлива.

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo“, Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.